

TUULIVOIMA-KANSALAISSYHDISTYS RY:N TERVEISET UUELLE HALLITUKSELLE JA EDUSKUNNALLE: TUULIVOIMAA OHJAAVA LAINSÄÄDÄNTÖ ON SAATETTAVA AJAN TASALLE ALKAVAN VAALIKAUDEN AIKANA – VAIN SITEN VOIDAAN VARMISTAA LAAJAMITTAISESTA TUULIVOIMARAKENTAMISESTA AIHEUTUVIEN HAITTOJEN PYSYMINEN HALLINNASSA

Tuulivoimaa edistetään nyt suuren innostuksen vallassa. Tuulivoiman uskotaan pelastavan ilmaston ja Suomen talouden. Tuulivoimasta halutaan veturia vetytaloudelle ja vihreän siirtymän hankkeille, ja Suomesta kaavaillaan ”puhtaan energian” suurvaltaa. Tapana on puhua Suomen ”valtavasta tuulivoimapotentiaalista” ja tänne halutaan houkuttaa ulkomaisia tuulivoimainvestointeja. Suomi onkin Euroopan houkuttelevin tuulivoimamarkkina, ja ala on yhä enemmän ulkomaisten toimijoiden hallussa.

Suomen Tuulivoimayhdistyksen ilmoituksen mukaan maahamme on tällä hetkellä suunnitteilla lähes 8 000 tuulivoimalaa, ja vielä julkistamattomia hankkeita on konsulttiyhtiö FCG Oy:n mukaan 185 kappaletta. Rohkeimmissa visioissa jopa 70 prosenttia maassamme käytettävästä sähköstä voitaisiin tuottaa tuulivoimalla. Samaan aikaan sähkönkulutuksen odotetaan yhteiskunnan sähköistymisen myötä kaksinkertaistuvan. Näiden odotusarvojen toteutuminen toisi maaperällemme ja merialueillemme jopa kymmeniä tuhansia tuulivoimaloita.

Tuulivoimaa koskeva lainsäädäntö on kuitenkin kehittymätöntä, tai voisi sanoa, että sitä ei edes ole. Tuulivoimarakentamiseen sovelletaan samoja lainsäädöksiä kuin muuhunkin rakentamiseen, vaikka vaikutukset poikkeavat olennaisesti tavanomaisesta rakentamisesta. Tuulivoimaa koskevia erityissäädöksiä ei juurikaan ole, ja harvojen olemassa olevien säädösten tarkoituksena on pikemminkin helpottaa tuulivoimaloiden rakentamista kuin ehkäistä niiden toiminnasta syntyviä haittoja. Tuulivoimaloiden kokoa, tehoa ja toimintaa ei meillä rajoiteta, eikä tuulivoimaloiden toimintaa voida sitä koskevan lainsäädännön puuttuessa viranomaistoimin valvoa.

Laajamittaisesta tuulivoimarakentamisesta aiheutuvien haittojen saamiseksi hallintaan Tuulivoima-kansalaisyhdistys ry esittää, että uusi hallitus ryhtyy välittömästi valmistelemaan tuulivoimaa ohjaavaa lainsäädäntöä:

1. Kaikki tuulivoimahankkeet tulee säätää **ympäristöluvanvaraisiksi**. Uusille hankkeille on haettava ympäristölupa ennen voimaloiden käyttöönottoa. Olemassa oleville hankkeille on haettava ympäristölupa siirtymäajan kuluessa, mikäli niistä aiheutuu lähiasutukselle meluhaittaa. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tuulivoimaloiden aiheuttamiin meluhaittoihin voidaan puuttua vain ympäristölupamääräyksillä. Nykysäädöksillä voimaloista aiheutuvien meluhaittojen vuoksi vaadittavan tapauskohtaisen ympäristöluvan voimaan saaminen vie käytännössä kymmenen vuotta, mikä on täysin kohtuutonta meluhaittoista kärsivien ihmisten kannalta.
2. **Vaikutusmahdollisuuksia ja valitusoikeutta** tuulivoimapäätöksissä on **laajennettava** kaikkiin niihin tahoihin, joihin tuulivoimaloiden vaikutukset ulottuvat. Tuulivoimaloiden sijoittamisesta päätetään kunnissa hanke kerrallaan, vaikka tuulivoimaloiden vaikutukset ovat usein ylikunnallisia. Lisäksi tuulivoimahankkeet pyritään hyvin usein sijoittamaan kuntien reunoille, jolloin osa haitoista koituu naapurikuntien asukkaille, joilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta vaikuttaa päätöksiin ja toiminnasta aiheutuviin haittoihin.
3. Tuulivoimaloiden ja asutuksen välille on säädettävä voimaloiden kokonaiskorkeuteen ja tehoon perustuva **minimietäisyys**. Melumallinnukseen perustuva etäisyysmitoitus johtaa

voimaloiden sijoittamiseen liian lähelle asutusta, koska melumallinnukset aliarvioivat tuulivoimaloiden meluvaikutuksia. Tuulivoimameluasetuksessa säädettyjä melurajoja on korjattava siten, että tuulivoimamelun erityispiirteet, kuten merkityksellinen sykintä (amplitudimodulaatio), tulevat huomioituksi. Melurajat tulee asettaa melun kaikille taajuuksille, myös kaikista matalimmille. Melumallinnus- ja melumittausohjeistus on päivitettävä ajan tasalle.

4. Tuulivoimaloiden ja niiden perustusten purkamisen on varmistettava purkamiskulut täysimääräisesti kattavalla **lakisääteisellä purkamisvakuudella**.
5. Sivullisille aiheutuvien haittojen ja vahinkojen **korvausvelvollisuudesta on säädettävä** laissa.
6. **Pakkolunastamisesta tulee luopua** tuulivoimahankkeiden sähköliityntälinjojen maanhankinnassa, maanhankinnan on aina perustuttava vapaaehtosiin sopimukseen.
7. Tuulivoima-alalle tulee säätää taloudellinen vastuu aiheuttamastaan kantaverkon vahvistamistarpeesta ja säätövoiman rakentamistarpeesta kustannukset kattavalla **tuottajamaksulla**.

Parhaiten tämä onnistuisi säätämällä Suomeen pikaisesti tuulivoimaloiden rakentamista ja toimintaa kokonaisvaltaisesti ohjaava ja säätelevä **tuulivoimalaki**, jossa säädettäisiin myös haittojen torjunnasta ja sivullisille aiheutuvien menetysten ja vahinkojen korvaamisesta, ja jossa olisi tarvittavat viittaukset muuhun lainsäädäntöön. Uuden hallituksen tulee ryhtyä välittömästi tuulivoimalain valmisteluun.

Myös merituulivoiman rakentamiselle ja alueiden jakamiselle tulee laatia selkeät pelisäännöt, ja Suomen tulee lainsäädännöllä varmistaa, että toiminnasta aiheutuvat kohtuuttomat haitat estetään, ja kohtuullinen osa toiminnan hyödystä jää omaan maahamme. Maahamme tulee säätää myös **merituulivoimalaki**.

Tuulivoima-kansalaisyhdistys ry

Sari Murto
puheenjohtaja

Lisätiedot: luvitusasiantuntija Riitta Lindgren, puh. 0400-555 454, email. riitta.lindgren@hrl-balancia.com

TUULIVOIMA-KANSALAI SYHDISTYS RY on tuulivoiman vaikutuspiiriin joutuvien kansalaisten etujärjestö. Tavoitteenamme on tuulivoimarakentamisesta ihmisille, luonnolle ja kulttuuriperinnölle aiheutuvien haittojen estäminen. Edistämme ja seuraamme tuulivoimaan liittyvää tutkittua tietoa ja tiedotamme siitä. Pyrimme vaikuttamaan päättäjiin ja viranomaisiin tuulivoimaa koskevien säädösten korjaamiseksi tuulivoimarakentamisen nykytilaa vastaavaksi. Annamme jäsenillemme maksutonta neuvontaa tuulivoimaan liittyvissä kysymyksissä.

<https://tvky.info/>

<https://www.facebook.com/Tuulivoima-kansalaisyhdistys-TV-KY-ry-113657197631183>